

**საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის
სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი**

2023

**SHOTA RUSTAVELI THEATRE AND FILM GEORGIAN STATE UNIVERSITY
DIMITRI JANELIDZE SCIENTIFIC-RESEARCH INSTITUTION**

დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის გამოსაქვეყნების პრიზენტაცია

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილესთან და მსოფლიო მეცნიერების საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, 2023 წლის 9 ნოემბერს, ვასილ კენაძის სახელობის აუდიტორიაში, გაიმართა დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის გამოცემების პრეზენტაცია.

დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა საფუძველი ჩაუყარა ახალ ინიციატივას და დააფუძნა სამეცნიერო პლატფორმა - „Art დისკურსი“, რომლის მიზანია ინსტიტუტის მკვლევართა მიგნებებისა და სამეცნიერო შედეგების ფართო საზოგადოებისთვის (სტუდენტები, აკადემიური პერსონალი, პროფესიული წრეები, დაინტერესებული საზოგადოება) გაცნობა-გაზიარება, აქტუალურ სახელოვნებო საკითხებზე დისკუსიით და მოსაზრებების ურთიერთგაცვლით. „Art დისკურსი“ მუდმივმოქმედი და გაიმართება ყოველთვიურად.

პირველი „Art დისკურსის“ ფარგლებში შედგა დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში მომზადებული სამეცნიერო შრომების კრებულის „Art კვლევები“ (ოთხი გამოცემა) და ამავე კრებულის საიტების პრეზენტაცია. ასევე, კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელთა მიერ ხელოვნებათმცოდნეობის, თეატროლოგიის, კინომცოდნეობის, კულტუროლოგიის, ქორეოლოგიის მიმართულებებით მომზადებული წიგნების წარდგენა (შვიდი გამოცემა):

1. გიორგი ცქიტიშვილი, „ბერიკა მსახიობელი“, 2019;
2. ირმა დოლიძე, „ნარკვევები XIX საუკუნის სათეატრო არქიტექტურის ისტორიიდან“, 2020;
3. მანანა ჰაიჭაძე, „ლიტერატურული ტექსტის ადაპტაცია კინოში და თეატრში“, 2021;
4. ხათუნა დამჩიძე, „ქალაქური საცეკვაო ფოლკლორი - „კინტოურ-ყარაჩოხულ-ბაღდადური“, 2022;
5. „ისტორიულ-ყოფითი ცეკვა“ (ავტორი მარგარიტა ვასილევა-როჟდესტვენსკაია), თარგმანი ხათუნა დამჩიძის, 2022;
6. რუსუდან კვრაცხელია, „პოეტური კინო: საბჭოთა ავანგარდიდან საავტორო კინომდე“, 2022;
7. თამარ ქუთათელაძე, „მიზანსცენა“, 2022.

წიგნები გამოიცა შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობაში „კენტაური“.

საქართველოს შოთა რუსთაველის
თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი

დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის
სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი

გამოცემების პრეზენტაცია

9 ნოემბერი, 2023
16:00 სთ.

მისამართი: რუსთაველის გამზ. #19
ვასილ კვიციანიის სახელობის აუდიტორია

სამეცნიერო კონფერენციები

ხელოვნების მკვლევართა XVI საერთაშორისო კონფერენცია „ხელოვნება და სოციო-კულტურული სივრცე“

2023 წლის 10-13 ოქტომბერს საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა ხელოვნების მკვლევართა XVI საერთაშორისო კონფერენცია „ხელოვნება და სოციო-კულტურული სივრცე“, რომელიც უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილეს მიეძღვნა. დიმიტრი ჯანელიძის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტიდან კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღეს:

- ირმა დოლიძემ, მოხსენებით „ფარნაოზ ლაპი-აშვილი - თეატრალური ინსტიტუტის მხატვარი“;
- თამარ ქუთათელაძემ, მოხსენებით „თანატოსის აზრდელი ქართული სასცენო „ჩეხოვიანაში““;
- მანანა პაიჭაძემ, მოხსენებით „ბოლიციელის და დამნაშავის/მსჯავრდებულის ფსიქოგრაფია ფრანგულ კინოში (ორი ფილმის მაგალითზე: „ფლიკ სთორი“, 1975 და „ორნი ქალაქში“, 1973)“;
- გიორგი რაზმაძემ მოხსენებით „სოციალური კრიტიკა ვირტუალურ რეალობაში“.
- ხათუნა დამნიძემ, მოხსენებით „მუჰაჯირი ლაზების, კლარჯებისა და აფხაზების მუსიკალურ-ქორეოგრაფიული ფოლკლორი“, 2023 წლის ექსპედიციის მასალების მიხედვით - პროექტის ხელმძღვანელ, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორ, ეთნომუსიკოლოგ გიორგი კრავეიშვილის თანამონაწილეობით. კვლევა განხორციელდა ეროვნული სამეცნიერო ფონდის“ მხარდაჭერით (FR-21-11362).

თეატროლოგიის სექციის მოდერატორი იყო გიორგი ცქიტიშვილი. ხელოვნებათმცოდნეობის სექციის მოდერატორი - ირმა დოლიძე.

VI საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „კულტურა და ხელოვნება თანამედროვე კონტექსტში“

2023 წლის 21-22 ოქტომბერს ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში, ჩატარდა VI საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „კულტურა და ხელოვნება თანამედროვე კონტექსტში“, რომელშიც დიმიტრი ჯანელიძის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტიდან მონაწილეობა მიიღეს:

- თამარ ქუთათელაძემ მოხსენებით „თეატრი = სკოლა, ტაძარი, ბრძოლის ველი... კრიზისი“;
- ირმა დოლიძემ, მოხსენებით „დიმიტრი თავაძის სცენოგრაფიული მეტავიდროების შესახებ“;
- ვიორჯი რაზმაძემ, მოხსენებით „პოსტდრეგიტალური ხელოვნება, კინო „გაფართოვების“ შემდეგ“.

XVI საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები“

2023 წლის 27-29 სექტემბერს, ოსუ შითა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ორგანიზებით, ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და კომპარატივისტული ლიტერატურის ქართული ასოციაციის (GCLA) თანამონაწილეობით, გაიმართა XVI საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები“, თემაზე: „სოციალისტური რეალიზმის ეპოქა ლიტერატურასა და ხელოვნებაში“. სიმპოზიუმის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო ქეთევან ელაშვილმა, მოხსენებით: „სოცრეალიზმის მხატვრული ბურუსი (კონსტანტინე გამსახურდიას „ბელადი“)“.

საქართველოს ეროვნული არქივის VIII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „არქივთმცოდნეობა, წყაროთმცოდნეობა - ტენდენციები და გამოწვევები“

საქართველოს ეროვნული არქივის VIII საერთაშორისო კონფერენცია 2023 წლის 21-23 სექტემბერს გაიმართა. მასში მონაწილეობა მიიღო რუსუდან კვარაცხელიამ მოხსენებით: „ტოტალიტარული სახელმწიფო და ორი ათწლეულის ქართული კინო“

სამეცნიერო კონფერენცია ნანინა - 2023

2023 წლის 1 მაისს ა. ერქომაიშვილის სახელობის ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრში ქართველ ქალთა ტრადიციული მუსიკის ფესტივალის „ნანინა 2023“ ფარგლებში გამართულ სამეცნიერო კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღო დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელმა, ქორეოლოგმა, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორმა ნათუნა დამჩიძემ. მან წაიკითხა მოხსენება: „ბავშვის დაბადებასთან დაკავშირებული ქორეოგრაფიული ასპექტები“.

International Conference of University of Southampton
and BAFTSS (British Association of Film, Television and Screen Studies) Virtual
Space and Interactivity in Streaming Media within Transnational Context

საუზჰემპტონის უნივერსიტეტისა და კინოსა და ტელევიზიის კვლევების ბრიტანული ასოციაციის მიერ 2023 წლის 7 ივლისს საუზჰემპტონში ჩატარდა საერთაშორისო კონფერენცია, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო დიმიტრი ჯანელიძის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მკვლევარმა ვიორგი რაზმაძემ მოხსენებით: „The Tradition of Illegal Streaming Services in Georgia“.

II საერთაშორისო კონფერენცია
„საქართველო და კავკასია - წარსული, აწმყო, მომავალი“

2023 წლის 7-8 ოქტომბერს საქართველოს უნივერსიტეტის თამაზ ბერაძის სახელობის ქართველოლოგიის ინსტიტუტის მიერ ორგანიზებულ II საერთაშორისო კონფერენციაში „საქართველო და კავკასია - წარსული, აწმყო, მომავალი“ მონაწილეობა მიიღო დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მთავარმა მეცნიერთანამშრომელმა, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორმა, ირმა დოლიძემ. მან წარადგინა მოხსენება: „კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის ინტერპრეტაციის საკითხისათვის / ვორის ციხე/“.

ნოდარ კაკაბაძის დაბადებიდან 100 წლის იუბილესადმი მიძღვნილი XVII საფაკულტეტო სამეცნიერო კონფერენცია

2023 წლის 20 ივლისს დიმიტრი ჯანელიძის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელმა, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა, გერმანიის-ტმა და მთარგმნელმა, მანანა პაიჭაძემ მონაწილეობა მიიღო პროფესორ ნოდარ კაკაბაძის დაბადებიდან 100 წლის იუბილესადმი მიძღვნილ ოსუ ჰუმანიტარული ფაკულტეტის XVII საფაკულტეტო სამეცნიერო კონფერენციაში და წაიკითხა მოხსენება: „არტურ შნიცლერის ნოველა „კაზანოვას დაბრუნება“ და მისი კინოადაპტაცია „Le Retour de Casanova“ (1992) – კომპარატივისტული ანალიზი“.

საიუბილეო საღამო

2023 წლის 27 ოქტომბერს მწერალთა სახლში, გოეთეს საერთაშორისო საზოგადოების თბილისის განყოფილებასთან თანამშრომლობით, გაიმართა გამოჩენილი ქართველი გერმანისტის, ნოდარ კაკაბაძის 100 წლის საიუბილეო საღამო. რომელსაც გაუძღვა მანანა პაიჭაძე - გოეთეს საერთაშორისო საზოგადოების თბილისის განყოფილების პრეზიდენტი.

სატელევიზიო ლექციათა ციკლი „ქართული თეატრის ისტორია“

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ტელევიზია TAFU TV, დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან ერთად, ამზადებს სატელევიზიო ლექციათა ციკლს „ქართული თეატრის ისტორია“, რომელსაც უძღვება ინსტიტუტის დირექტორი, თეატროლოგი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ვიორგი ცქიტიშვილი. ციკლის ფარგლებში მზადდება 12 სატელევიზიო ლექცია.

„ტერფსიქორე 2023“

2023 წლის 28-29 აპრილს გაიმართა საიუბილეო სტუდენტური ქორეოგრაფიული ფორუმ-ფესტივალი „ტერფსიქორე“. ფესტივალზე საგანგებოდ აღინიშნა საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილეს, ქორეოგრაფია-ქორეოლოგიის მიმართულების უმაღლეს საგანმანათლებლო სივრცეში დამკვიდრების 30 და ფორუმ-ფესტივალ „ტერფსიქორეს“ 10 წლის იუბილე. ფესტივალის ფარგლებში ჩატარდა სამეცნიერო კონფერენცია, რომელსაც უძღვებოდა ქორეოლოგი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი ხათუნა დამჩიძე, რომელიც მოხსენებათა კრებულის რედაქტორიცაა.

ექსპედიცია თურქეთში

2023 წლის აგვისტოში განხორციელდა სამეცნიერო კომპლექსური ექსპედიცია თურქეთში: „მუჰაჯირი ლაზების, კლარჯებისა და აფხაზების მუსიკალურ-ქორეოგრაფიული ფოლკლორი“ (პროექტის მეთრე წელი). ექსპედიცია ითვალისწინებდა საქართველოს საზღვრებს გარეთ მცხოვრები ქართველების მუსიკალური და ქორეოგრაფიული ფოლკლორის შეკრებას, განსხვავებულ სოციალურ სივრცეში მის შესწავლას და საქართველოში დაცულ ფოლკლორულ შემოქმედებასთან შედარებით ანალიზს. პროექტის ხელმძღვანელია ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ეთნომუსიკოლოგი გიორგი კრავეიშვილი. კვლევა განხორციელდა „შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის“ მხარდაჭერით (FR-21-11362).

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო
უნივერსიტეტის 100 წლისადმი მიძღვნილი

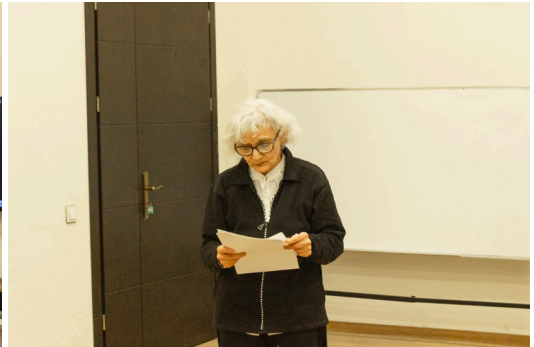
საიუბილეო სესია

„ისტორიის კვალდაკვალ - სათეატრო ინსტიტუტიდან
თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტამდე“

2023 წლის 8 დეკემბერს დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა გამართა უნივერსიტეტის 100 წლისადმი მიძღვნილი საიუბილეო სესია - ისტორიის კვალდაკვალ - სათეატრო ინსტიტუტიდან თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტამდე“.

საიუბილეო სესიაზე ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლებმა წარმოადგინეს მოხსენებები საქართველოში ერთ-ერთი უძველესი სახელოვნებო უმაღლესი სასწავლებლის - სასცენო ხელოვნების ინსტიტუტის, შემდგომში - თეატრალური ინსტიტუტის, დღეს - თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის - ისტორიასა და დღევანდელობაზე.

- „სათეატრო ხელოვნების სწავლების ისტორიისათვის საქართველოში“ - გიორგი ცქიტიშვილი, თეატროლოგი, პროფესორი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ინსტიტუტის დირექტორი
- „საკუკუნოვანი უნივერსიტეტის არქიტექტურული მემკვიდრეობა“ - ირმა დოლიძე, ხელოვნებათმცოდნე, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი
- „დრამის რეჟისორები თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტში“ - თამარ ქუთათელაძე, თეატროლოგი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი
- „კინოფაგულტეტის სათავეებთან“ - ლია კალანდარიშვილი, კინომცოდნე, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი
- „კინომცოდნეობის დისციპლინის საწყისებთან“ - გიორგი რაზმაძე, კინომცოდნე, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასისტენტ-მკვლევარი
- „ქორეოგრაფია - ქორეოლოგია - ისტორიის კვალდაკვალ“ - ხათუნა დამჩიძე, ქორეოლოგი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, მეცნიერ-თანამშრომელი
- „სახვითი ხელოვნების სწავლების შესახებ - პორტრეტები“ - ეკა თაბუკაშვილი, ხელოვნებათმცოდნე, დოქტორანტი, მეცნიერ-თანამშრომელი
- „ინტერდისციპლინარული კვლევის სათავეებთან“ - მანანა ჰაიჭაძე, გერმანისტი, პროფესორი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი

მანანა პაიჭაძის საჯარო ლექცია - ვერა წიგნაძე - ქართული ბალეტის მარგალიტი

2023 წლის 24 სექტემბერს, თბილისის მუზეუმების გაერთიანების ვახტანგ ჭაბუკიანის მემორიალურ სახლ-მუზეუმში გაიმართა მანანა პაიჭაძის საჯარო ლექცია - „ვერა წიგნაძე - ქართული ბალეტის მარგალიტი“.

ლექციაზე მანანა პაიჭაძემ ისაუბრა ვახტანგ ჭაბუკიანისა და მისი პარტნიორების შესახებ, ასევე, იმ წარმატებულ სპექტაკლებსა და გასტროლებზე, რომლებიც გასული საუკუნის 60-90-იან წლებში თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის თეატრისა და ბალეტის თეატრს უკავშირდება. ამ პროცესებში, როგორც მოცეკვავე და პედაგოგ-ქორეოგრაფი, აქტიურად იყო ჩართული ქართველი ბალერინა ვერა წიგნაძე XX საუკუნის 90-იან წლებამდე შექმნილ თითოეულ საბალეტო სპექტაკლში. მას როგორც შემსრულებელს, მნიშვნელოვანი როლი აქვს ნათამაშები ქართული ეროვნული საბალეტო რეპერტუარის დამკვიდრებაში.

კოლექციების დიგიტალიზაცია

კოლექციების დიგიტალიზაციის პროცესი გაგრძელდა 2023 წელსაც. დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სტრუქტურაში შემაჯალ თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის მუზეუმში დაცული კოლექციების ფიქსაციისა და სისტემატიზაციის პროცესი. სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მკვლევარ-ასისტენტმა, ხელოვნებათმცოდნე მარიამ უშვანმა, ციფრულ ფორმატში გადაიტანა: #2 დ. კობახიძის ჯგუფი, 2004 წლის; #3 ანატ. ლობოვი, 2004-2005 წლებს; #4 ვიორგი ქავთარაძე, 2004-2005 წლებს; 1957-1958 წ.; 1958-1959 წ.; 1959-1960 წ.; 1960-1961 წ.; 1961-1962 წ.; 1962-1963 წ.; 1963-1964 წლების ფოტოალბომები.

პუბლიკაციები:

1. დამნიძე ნ., „სართულებიანი ფერხულები ქართულ საცეკვაო დიალექტებში“, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო შრომების კრებული „სახელოვნებო მეცნიერებათა ძიებანი“, # 2 (92). 2023;
2. დოლიძე ი., „დიმიტრი თავაძის სცენოგრაფიის შესახებ“. კულტურა და ხელოვნება თანამედროვე კონტექსტში, ბათუმი: ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, 2023, გვ. 26-33.
3. დოლიძე ი., „საოკუპაციო ხაზთან“ კულტურა და გლობალური გამოწვევები, თბილისი: კენტავრი, #3 (13), 2023. გვ. 218-223. Dolidze I., „Along the Occupation line“, International Journal of Arts and Media Researches. Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University Publishing House „Kentavri“, 2023, No 3, (13). p. 224-231.
4. დოლიძე ი., „თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის ისტორიული შენობები“. კრებული „თეატრალური 100 - საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი 1923-2023“. გვ. 70-73.
5. დოლიძე ი., ცქიტიშვილი გ., „დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი“, კრებული „თეატრალური 100 - საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი 1923-2023“. გვ. 249-252.
6. პაიჭაძე მ., „ბერნჰარდ შლინკის რომანი „წამკითხველი“ და მისი სტივენ დოლდრი-სეული 2008 წლის კინოდაპტაცია - დანაშაულის და სასჯელის რეცეფცია“. კულტურა და გლობალური გამოწვევები. ხელოვნებისა და მედიის კვლევების საერთაშორისო კრებული. საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა „კენტავრი“. 2023, No 3, (13). გვ. 128-133. Paichadze M., „The Reader“ / „Der Vorleser“ by Bernhard Schlink and its 2008 film Adaptation by Stephen Daldry: Concept of Guilt and Punishment.“ In: Culture and global Challenges. International Journal of Arts and Media Researches. Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University Publishing House „Kentavri“, 2023, No3, (13). p. 134-138.
7. რაზმაძე გ., „გამოწვევები კინოსა და პერფორმანსისთვის მეთიუ ბარნის სახელით“, კულტურა და გლობალური გამოწვევები, ხელოვნებისა და მედიის კვლევების საერთაშორისო კრებული. საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა კენტავრი“, #3 (13), 2023, გვ. 188-194. Razmadze G., Challenges for Cinema and Performance on behalf of Matthew Barney“, International Journal of Arts and Media Researches. Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University Publishing House „Kentavri“, 2023, No 3, (13). p. 147-153.
8. რაზმაძე გ., „პოსტდრეგულაციული ხელოვნება: კინო „გაფართოების“ შემდეგ“, კულტურა და ხელოვნება თანამედროვე კონტექსტში, ბათუმი: ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, 2023, გვ. 253-260.
9. ქუთათელაძე თ., „შაში, შაში, მაყვალი“, ანუ რას იტყვის ხალხი?! - <https://www.theatrelife.ge/>
10. ქუთათელაძე თ., „პატრიკ მარბერის „უფრო ახლოს“ - <https://www.theatrelife.ge/>
11. ქუთათელაძე თ., „გასაჭირიდან „ბედნიერებამდე“ - <https://www.theatrelife.ge/>

12. ქუთათელაძე თ., ნეტავ მალე შეიცვალოს ჩვენი მოუწყობელი, უსიხარულო ცხოვრება“ - <https://www.theatrelife.ge/>
13. ქუთათელაძე თ., „აბესალოს ბედნიერება“ - <https://www.theatrelife.ge/>
14. ცქიტიშვილი გ., „ქაოსი“, „თეატრი“, #3, 2023.

სსპალსსსპა

- ახალგაზრდა ხელოვანთათვის „წინანდლის პრემია 2023“-ის მიმნიჭებელი კომისიის წევრად თეატრალური ხელოვნების მიმართულებით მიწვეული იყო დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი, ვიორგი ცქიტიშვილი.
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უფროსმა მეცნიერ-თანამშრომელმა, მანანა პაიჭაძემ. მონაწილეობა მიიღო საზოგადოებრივ მუშაობებზე გადაცემაში „დღის კოდი“ (14.05.2023) თემა - „აქ და ანლა“ და ამავე გადაცემაში, რუბრიკაში - პერსონა - ნოდარ კაკაბაძე 100 (26.10.2023).
- ვერა შანიძის საავტორო გადაცემაში „საუბრები კულტურულ მემკვიდრეობაზე“ (ქართული TV) სტუმრად მიწვეული იყო დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი ირმა დოლიძე. გადაცემის თემა XIX საუკუნის სათეატრო არქიტექტურა საქართველოში (29.04.2023).
- ვიორგი ცქიტიშვილი მონაწილეობდა ქალაქ თბილისის მერიის მუნიციპალური თეატრების სამხატვრო ხელმძღვანელთა და თეატრალური პროექტების შესარჩევ კომისიაში.
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ასისტენტ-მკვლევარი, ვიორგი რაზმაძე ჟურნალ „ამარტასთან“ თანამშრომლობით იმყოფებოდა და აშუქებდა ორ საერთაშორისო კინოფორუმს: კანის 76-ე ფესტივალს, რომელიც 16-27 მაისს გაიმართა და ვენეციის მე-80 გამოშვებას (30 აგვისტო - 9 სექტემბერი).
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის თანამშრომელი, რუსუდან კვარაცხელია, მონაწილეობდა თბილისის მერიის, საქართველოს კინოაკადემიის და ორგანიზაცია „ქალები ხელოვნებაში“, ერთობლივი პროექტის „ქალები ქართულ ანიმაციაში“ საორგანიზაციო ჯგუფის მუშაობაში. საღამო (08.10.2023) მიეძღვნა სამი სხვადასხვა თაობის ანიმატორ ქალებს.
- საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს სახელმწიფო თეატრების სამხატვრო ხელმძღვანელთა შესარჩევი კონკურსის კომისიის თავმჯდომარე იყო ვიორგი ცქიტიშვილი.
- ვიორგი რაზმაძე მიწვეულია მალმოს უნივერსიტეტმა (შვედეთი) კონფერენციაში „HFRN (Historical Fictions Research Network) Conference 2024“ მონაწილეობისთვის, სადაც ის გააკეთებს მოხსენებას: „ისტორიული ნარატივების ადაპტაცია სტალინური პერიოდის კინოში“.
- ვიორგი ცქიტიშვილმა მონაწილეობა მიიღო წარმოდგენაში „ქართული თეატრის ამაზი, ანუ“ (ავტორი და წამყვანი ნიკოლოზ წულუკიძე), რომელიც გაიმართა საქარ-

თველოს სხვადასხვა ქალაქის თეატრებში. კერძოდ, რუსთაველის ეროვნულ თეატრში, ბათუმის ხელოვნების სასახლეში, ქუთაისის ლადო მესხიშვილის სახელობის თეატრში, რუსთავის გიგა ლორთქიფანიძის სახელობის თეატრში, ზესტაფონის უშანგი ჩხეიძის სახელობის თეატრში.

- რუსუდან კვარაცხელიამ ნაშრომი „Totalitarian State and Two Decades of Georgian Cinematography“ წარადგინა SCOPUS-ის ინდექსირებულ ჟურნალში Critical Studies in Media Communication დასაბეჭდად.
- გიორგი ცქიტიშვილი იყო ქალაქ თბილისის მერიის მუნიციპალური თეატრების სამხატვრო ხელმძღვანელთა და თეატრალური პროექტების შესარჩევი კომისიის წევრი.
- რუსუდან კვარაცხელია მონაწილეობს კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ფუნდამენტური სამეცნიერო გრანტების კონკურსში თემით - „კულტურის საკითხების გაშუქების კვლევა XX საუკუნის ქართულ ემიგრანტულ მედიაში“.
- ირმა დოლიძემ, როგორც ხელოვნებათმცოდნეობის სპეციალობის უმაღლესი განათლების დარგობრივი მანასიათებლების შემუშავებისთვის შექმნილი კომისიის წევრმა, მონაწილეობა მიიღო ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის, ხელოვნებათმცოდნეობის დარგობრივი მანასიათებლების დოკუმენტის შემუშავებაში.
- საქართველოს ტელევიზიის პირველ არხზე (\\\\\\\\\\ფსაზოგადოებრივი მაუწყებელი) სატელევიზიო გადაცემათა ციკლის „ჰობლა, ჩვენ ვცოცნლობთ“ ფილმებში, რომლებიც მიეძღვნა ნინო (ნუცა) ჩხეიძეს, მარიამ (მერი) დავითაშვილს, შალვა ღამბაშიძეს, თამარ ჭავჭავაძეს. მონაწილეობა მიიღო გიორგი ცქიტიშვილმა.
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერ-თანამშრომლები მონაწილეობენ უნივერსიტეტის აკადემიური და წარმომადგენლობითი საბჭოების მუშაობაში: აკადემიურ საბჭოში – ირმა დოლიძე, წარმომადგენლობით საბჭოში – თამარ ქუთათელაძე.
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლები გაერთიანებული არიან სადისერტაციო საბჭოსა და დარგობრივ სექციებში: გიორგი ცქიტიშვილი, ირმა დოლიძე, ლია კალანდარიშვილი, თამარ ქუთათელაძე, ხათუნა დამიძე.
- გიორგი ცქიტიშვილმა მონაწილეობა მიიღო საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ალექსიძის სახელობის თეატრში გამართულ რეჟისორ თემურ ჩხეიძის 80 წლისადმი მიძღვნილ საიუბილეო საღამოში (20.11.2023). <https://t.ly/xRW7D>
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის შრომების კრებული „Art კვლევები“ წარმოდგენილია სამეცნიერო ჟურნალების ღია წვდომის მულტიმედია-ციფრული პლატფორმაზე. <https://www.openjournals.ge/>, აღნიშნულ საიტზე კრებულების (როგორც მთლიანი, ისე ცალკე სტატიების სახით) განთავსება უზრუნველყო მარიამ უშვანმა.
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის შრომების კრებულისთვის „Art კვლევები“ გაკეთდა პერსონალური ინტერნეტგვერდი <https://artresearches.tafu.edu.ge/> (მომზადდა ივანე კვიციანი).
- ღონდაძე ლ., კრებული „თეატრალური 100 - საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი 1923 – 2023“. სარედაქციო ჯგუფის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს: გიორგი ცქიტიშვილმა და ირმა დოლიძემ.

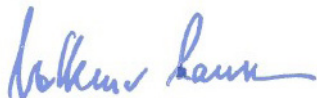
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს სსიპ საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულებაში ცვლილებების მომზადებისთვის შექმნილი კომისიის მუშაობაში. კომისიის თავმჯდომარე – ვიორჯი ცქიტიშვილი, კომისიის წევრი – ირმა დოლიძე.
- დაამუშავდა დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ახალი დებულება.
- დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლები ეწევიან აქტიურ პედაგოგიურ საქმიანობას საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში, კავკასიის უნივერსიტეტში და ა.შ.
- საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის ფაკულტეტის საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებისთვის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლებმა დაამუშავეს ახალი სალექციო კურსები შესაბამისი სილაბუსებით:
 - ✓ ირმა დოლიძე - „კულტურული მემკვიდრეობა“ / საბაკალავრო პროგრამა „ხელოვნების ისტორია და თეორია (ხელოვნებათმცოდნეობა)“. სავალდებულო კურსი. არჩევითი კურსი სხვა საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებისთვის.
 - ✓ ხათუნა დამიძე - „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობა“ / სავალდებულო (ქორეოლოგიის პროგრამის) კურსი, არჩევითი კურსი სხვა სადოქტორო პროგრამის სტუდენტებისთვის.
 - ✓ ირმა დოლიძე - „მატერიალური კულტურული მემკვიდრეობა“ / არჩევითი კურსი სადოქტორო პროგრამის სტუდენტებისთვის.

Zunächst möchte ich ganz herzlich der Georgischen Shota Rustaveli Staatlichen Universität für Theater und Film zu ihrem 100-jährigen Jubiläum gratulieren.

Der V. Band der „Kunstwissenschaftlichen Studien“/ „Art Researches“ wird diesem wichtigen Ereignis gewidmet.

Dieser Sammelband von neun wissenschaftlichen Beiträgen und neuen Übersetzungen, der als pädagogische Zielsetzung des Dimitri Janelidze Instituts der Rustaveli Universität einem speziellen Auftrag nachgeht, legt einen Akzent auf die geschichtliche Dimension. Er umspannt einen Zeitraum von theoretischen Kunst-Ansätzen der Renaissance bis zu dem zeitgenössisch sehr erfolgreichen georgischen Schriftsteller Aka Morchiladze, dessen postmoderne Schreibart durch impressionistische Schilderungen charakterisiert ist. Ein Schwerpunkt ist die Vorbereitungsphase der Theaterschule durch Kurse in Regie, durch den präzisen Vergleich von Erzähltext und Libretto mit der bis in die Gegenwart hinein, oft in Form von Arienabenden, vermittelten Oper „Cavalleria Rusticana“, durch die Erschließung weiterer Sammlungsbestände durch Skizzen von frühen Aufführungen und der Bedeutung der Choreographie für die Schauspielpräsenz, schließlich der Entwicklung der Bild-Eigenständigkeit des Films gegenüber der Photographie. Das Fortwirken surrealistischer Ansätze des amerikanischen Experimentalfilms, der im Rahmen der Klassenkampfvorstellung steht, wird ergänzt durch Einengung der künstlerischen Freiheit in Zeiten zunehmender totalitärer Herrschaft. Dankbar ist der Leser für die ausführlichen Abstracts in Englisch und Deutsch, die für eine weite Zugänglichkeit sorgen.

*Prof. Dr. phil. habil. Dr. h. c. mult.
Volkmar Hansen
Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf/Germany*

First of all, I would like to congratulate the Georgian Shota Rustaveli State University of Theatre and Film on its 100th anniversary.

The 5th volume of "Art Researches" is dedicated to this important event.

This anthology of nine academic contributions and new translations, which pursues a special educational mission of the Dimitri Janelidze Institute of Rustaveli University, emphasises the historical dimension. It spans a period from theoretical approaches to art in the Renaissance to the highly successful contemporary Georgian writer Aka Morchiladze, whose postmodern style of writing is characterised by impressionistic descriptions. One focus is the preparatory phase of the theatre school through courses in directing, through the precise comparison of narrative text and libretto with the opera "Cavalleria Rusticana", which is still taught today, often in the form of aria evenings, through the development of further collections through sketches of early performances and the importance of choreography for the acting presence, and finally the development of the image independence of film compared to photography. The continued influence of surrealist approaches in American experimental film, which is part of the class struggle concept, is complemented by the restriction of artistic freedom in times of increasing totalitarian rule. The reader is grateful for the detailed abstracts in English and German, which ensure broad accessibility.

*Volkmar Hansen
Prof. Dr. phil. habil. h.c. mult., philologist,
Heinrich Heine University Düsseldorf, Germany*

პირველ რიგში ნება მიბოძეთ საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტს მივულოცო დაარსებიდან 100 წლისთავი. სწორედ ამ ღირსშესანიშნავ თარიღს ეძღვნება „Art კვლევების“ მეხუთე ტომი.

ეს ანთოლოგია ცხრა სამეცნიერო ნაშრომს და ახალ თარგმანებს მოიცავს და დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სამეცნიერო და საგანმანათლებლო მისიას ეხმიანება.

კრებულში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ისტორიულ ასპექტებს. ანთოლოგია მოიცავს კვლევების ფართო ჭრილს: ხელოვნებისადმი მიდგომის თეორიულ საკითხებს რენესანსის პერიოდიდან ვიდრე ცნობილი თანამედროვე ქართველი მწერლის აკა მორჩილაძის შემოქმედებადმე, რომლის პოსტმოდერნისტული სტილიც იმპრესიონისტული აღწერებით ხასიათდება; სასწავლო თეატრს. სიზუსტითა და აქტუალობით გამოირჩევა კვლევა, რომელიც ეძღვნება ლიტერატურული ტექსტის ნარატივის და პ. მასკანის ოპერის „სოფლის ღირსების“ ლიბრეტოს შედარებით ანალიზს. ეს ოპერა დღესაც ხშირად სრულდება როგორც მთლიანად, ასევე ცალკეული საკონცერტო ნომრის სახით. კრებულში გამაზვილებულია ყურადღება სათეატრო ესკიზებზე, რომლებიც უნივერსიტეტის მუზეუმშია დაცული, ასევე ხაზგასმულია ქორეოგრაფიის მნიშვნელობა აქტიორული და რეჟისორული კონცეფციის და გამომსახველობითი საშუალებების გასაძლიერებლად. აქცენტირებულია კინოს დამოუკიდებელი გამომსახველობითი საშუალებები და მისი ფოტოგრაფიასთან მიმართება. განხილულია, აგრეთვე, სიურრეალიზმის გავლენა ამერიკულ ექსპერიმენტულ კინოზე, რომელიც კლასობრივი ბრძოლის კონცეფციის ნაწილია და რომლის თავისუფლებაც იზღუდება მზარდი ტოტალიტარული მმართველობის პირობებში.

როგორც მკითხველი და ექსპერტი მაღლიერი ვარ ვრცელი რეზიუმეებისათვის ინგლისურ და გერმანულ ენებზე, რომლებიც კრებულის მკითხველთა აუდიტორიის სივრცეს საგრძნობლად აფართოებს.

პროფესორი ფოლკმარ ჰანზენი,
დუსელდორფის ჰაინრიხ ჰაინეს უნივერსიტეტი,
გერმანია, დიუსელდორფი

